

Autister, arbejde og øjenkontakt

En tre-årig uddannelse for autister på AspIT i Skive har 32 elever. Det er en skrøbelig og sårbar gruppe, men uddannelsen rykker dem både fagligt og socialt, og i dag er mange kommet i arbejde

Af Ture Damtoft

Psykiske diagnoser er en stopklods for mange, men det behøver ikke altid være sådan.

Igennem AspIT Midtjylland kan autister tage en tre-årig IT uddannelse, og efterfølgende er mange kommet i arbejde. Anne Ribberholt Brændgaard blev færdig i 2016 og Troels Lindberg er to år inde i uddannelsen. Begge to kom i virksomhedspraktik, og håber at bruge uddannelsen og praktikken som springbrædt til et job bagefter.

Programmet hedder Fokuseret IT-talent til Erhvervslivet, og startede i Skive i 2008.

- I dag er der mange andre tilbud til de, som har en diagnose indenfor autismespektret. Dengang var det stort set, det eneste tilbud der fandtes, og folk var utroligt taknemmelige, når der kunne findes et tilbud til deres søn eller datter, fortæller uddannelsesleder for AspIT, Lise

Møller Pedersen.

Mange af deres studerende har i årevis været hægtet af både uddannelse og samfundet i det hele taget.

I mange tilfælde har de en manglende eller nedsat evne, til at fungere som andre forventer i socialt samspil. Der kan være problemer med sproget, og en autists interesse kan være meget snævre.

Det hele kan Anne Ribberholt Brændgaard nikke genkendende til. Hun er i dag 26 år, og fik stillet diagnosen som autist da hun var 17 år gammel. Som 20-årig kom hun på et bosted for unge og voksne med lette eller moderate psykiske udfordringer.

- Diagnosen gav mig noget at arbejde ud fra. Jeg fik svar på rigtig meget. For eksempel hvorfor jeg aldrig har forstået ironi eller sarkasme, siger Anne Ribberholt Brændgaard. Efter dimissionen i 2016 er hun kommet godt videre, og efter et stykke tid begynder

Anne Ribberholt Brændgaard og Troels Lindberg i et af de undervisningslokaler, hvor de har fået IT undervisning i to år. De håber begge på at tjene deres egne penge, og AspIT tror på muligheden vil være der.

der hun at trippe lidt, hun skal nemlig afsted på arbejde. Igennem AspIT har hun fået arbejde på en grafisk virksomhed, hvor hun laver hjemmesider. Hun går igennem lay-out, sproget og funktionerne, for som Anne Ribberholt Brændgaard siger om sin arbejdsgiver.

- Han kan ikke finde ud af at kode hjemmesider, så han lytter til, hvad jeg siger.

Hun smiler, mens hun ivrigt fortæller om arbejdet, hvor hun stortrives. Det er ikke den eneste solstrålehistorie, men

alligevel er hendes tilfælde lidt usædvanligt.

- Det er lidt særligt, Anne kan lave det der. Hun har det kreative gen, hvor mange af vores elever har det bedst med en veldefineret opgave, siger Lise Møller Pedersen.

Det er praktik-koordinatoren Inger Holm, der finder praktikpladserne.

- Jeg er den der åbner døre. Jeg finder virksomheden ud fra de behov og evner, den enkelte elev har. Virksomhederne er supergode til at sige fra, hvis ikke de mener, de kan

løfte opgaven, men jeg har fået alle i praktik. På praktikvirksomheden er det ikke kun det faglige, der bliver løftet. De løfter også praktikanten på det personlige plan. De har altid en mentor tilknyttet, og fra dem får jeg at vide, at de er stolte af den udvikling, de har været med til at sætte i gang, fortæller Inger Holm.

Lidt for glad for væggen

Troels Lindberg er en af de autister, som har det bedst med de mere veldefinerede opgaver. Hans arbejde går ud på at finde fejl på forskellige virksomheders hjemmesider. Et arbejde hvor den systematiske tilgang er en fordel og som passer til Troels' tankegang.

Han fortæller og fortæller om arbejdet. At det skal gøres fra en brugers perspektiv, at de forskellige links skal testes, at det skal gøres på alle platforme, så man ved det virker både på pc-en, mobilen og tabletten. Der kommer flere detaljer, men pointen er, at Troels finder sig godt tilpas, og tror på han har en fremtid indenfor IT-branchen.

Han fik diagnosen som højtfuncerende autist, da han var 22 år gammel. Også for ham forklarede det nogle ting.

- Jeg tænker, jeg har haft det hele livet, uden at det er blevet observeret. I cirka tre år lavede jeg ingenting. Jeg sad bare derhjemme og talte ikke rigtig med nogen. I dag udtrykker jeg mig kort og forståeligt. Forleden sad jeg med en ejer af et rejsebureau, og vi gennemgik en rapport om en hjemmeside uden problemer, fortæller Troels Lindberg.

Starten var svær for dem begge to, og kan være udfordrende for alle nye elever. Men, velkomsten sker støt og roligt, og der bliver ikke pres på. Der er fire fag i løbet af de tre år, og allesammen indenfor IT. Derfor er det også de autister, som i forvejen har en interesse for IT, der får muligheden.

- De, som bliver tilbudt uddannelsen, er dem, som vi

regner med kan gennemføre og arbejde efterfølgende. Og så er det dem, som har en særinterese for IT, og det er de højtfuncerende autister indenfor spektret, siger Lise Møller Pedersen.

Grunden til at det skal være de højtfuncerende indenfor spektret er, hvor udfordrende forløbet kan være både fagligt og socialt.

Troels Lindberg synes, han er blevet lidt bedre til at kommunikere og er også blevet mere afslappet omkring andre mennesker. Samværet med mennesker kan være en udfordring for mange. Bare det at se et andet menneske i øjnene, kan være meget svært for autister.

For nogle kan bare det at komme ud af døren være et problem. Anne Ribberholt Brændgaard var en af dem, men efter to år på AspIT rykkede hun sig.

- Det har givet mig rigtig meget at skulle være sammen med andre. Min sociale interaktion er blevet meget bedre. Før ville jeg ingen øjenkontakt have, og jeg var lidt for glad for væggen, siger Anne Ribberholt Brændgaard, og kigger Salling Avis' udsendte direkte i øjnene.

Hun føler, hun er landet på den rigtige hylde, og det føler Troels Lindberg også. Han havde også interessen for IT, og er i dag kommet så langt, at hans vejleder forventer også at kunne finde et job til ham efter uddannelsen.

Det kan godt være, det ikke bliver på fuld tid, men begge to har et stort ønske om at kunne klare mere.

Anne Ribberholt Brændgaard er flyttet i lejlighed med en veninde,

- noget jeg aldrig havde troet skulle ske, siger hun.

Troels Lindberg opsummerer, hvordan han selv tænker om fremtiden efter AspIT.

- Jeg håber, jeg finder arbejde, så jeg kan tjene til hverdagen og betale for mine egne ting, siger han, og tror for første gang i hans 27-årige liv på, at det måske kan lade sig gøre.

ÅBENT HUS

TORS DAG D. 26. JAN. KL. 19-20.30

- MORSØ HANDELSGYMNASIUM, HHX
- MORSØ TEKNISKE GYMNASIUM, HTX
- EUD OG EUX BUSINESS
- ALMEN LINJE

se mere på: EUCnordvest.dk

Hør også om Sports College Mors

Der er fælles opstart kl. 19.00 på Limfjordsvej 95, Nykøbing M

NYT
HTX PÅ MORS
Kom og hør
om de 3 nye
spændende linjer